

Finn oss på:
facebook

The logo consists of the word "KARRI" in a white, bold, sans-serif font. The text is centered on a green, 3D-style ribbon that folds over itself, creating a sense of depth and movement. The ribbon is set against a solid green background.

KARRI

Yrkesfag i Troms

www.karri.no

HVEM ER JEG?

En 50-åring fra Rotsund

45 års yrkespraksis (!)

15 år som frisør m/svennebrev

Lærerutdanning m/8 års praksis
fra u.trinn og v.g.s.

6 år som daglig leder i OK

Styremedlem i Karri

HVA GJØR JEG HER?

Servere en lapskaus om yrkesfag
og yrkesutdanning

Komme med noen påstander..

Hva slags ungdommer ønsker vi
som lærlinger?

Karriereveien – E6 eller R345?

HVA ER KARRI?

- Nettverket til alle opplæringskontorene i Troms fylke
- Samarbeider om felles saker
- Samarbeider med utdanningsetaten på fylket
- Samarbeider med Karriere Troms
- Driver/eier prosjektet "Læringsatsing Troms"

HVA ER ET OPPLÆRINGSKONTOR?

- Er et privat selskap, eies av bedrifter
- Samarbeider med medlemsbedriftene om oppfølging og opplæring av deres lærlinger
- Formålet er å kvalitetssikre og å tilføre ekstra kunnskap og kompetanse for hver enkelt lærling

HVA BIDRAR ET OK MED?

- Tegner kontrakt med lærlingen
- Oppmelding til svenneprøven
- Tilrettelegging for lik opplæring/oppfølging av alle lærlingene (egen opplæringsplan)
- Arrangerer teorikurs/andre kurs/ treningskvelder
- Faglig/pedagogisk veiledning av lærlingene
- Vurdering og kontroll av dokumentasjon av opplæringen
- Gjennomfører vurderingssamtaler/ evaluering underveis
- Kurs for d.l. og f.l/instruktører

HVA ER FAGOPPLÆRING?

- 4 årig rett til utdanning (+ påbygningsår i Troms)
- 2 + 2 skole – bedrift, eller 1+3 eller...
- Påbygning – fram til nå: til besvær!
- Lokal tilpasning!
- PTF/ UDV – som rekruttering til fag!!
- Formidling av lærlinger – samarbeid med skole
- Partene i læreforholdet - rollefordeling
- Særskilte behov – du verden så mange som har det!
- Økonomi – tilskuddene; ungdomsrett/ikke rett

HVA ER GALT MED YRKESFAG?

- Lav søkning til mange fag
- Har ikke AS Norge behov for folk med yrkesutdanning - og yrkesstolthet?
- Hvorfor har yrkesfagene en så lav status i samfunnet vårt?

Er yrkesfagenes ”krise” en
konsekvens av politikk og
holdninger fra 50 års
velstandsutvikling?

(Debattinnlegg avisa Nordlys)

HOLDNINGER

- Vårt samfunn rangerer yrker og mennesker etter hva som gir status og prestisje i intellektuell og materiell målestokk
- Dette er verdispørsmål som berører dypere holdninger, selvbilde, samfunn- og menneskesyn...
- Fordommer og myter må på bordet, belyses, utfordres og debatteres på et saklig nivå!

UNGDOMMENE ER SLAPPE!

- 87% av ungdommen mener de er bortskjemte
- Bortskjemt, men kun på ting!
(virkeligheta er at kravene er høyere i dag enn for 30 år siden)
- Ambisiøse, de vil skaffe seg utdanning
- Ønsker å jobbe!
- Er ikke så nøye på hva de utanner seg til, kan alltid skifte (vil ha 10-14 forskjellige yrker før de er 38 år!)
- Forrige generasjon var slappere!!

VARSKU HER!!

- I dag ser vi en urovekkende tendens innafor mange bransjer
- Talentene finnes i Sverige eller Polen .....
- Bedrifter reiser til Sverige for å rekruttere
- De møter ungdommer med **den rette innstillinga** til arbeidslivet der
- Lærlingplassene forsvinner i dragsuget

HVA ER VIKTIGST FOR DEG NÅR DU SKAL VELGE YRKE?

- God rådgivning, og ha prøvd ut yrket! Ønsker seg arbeidsuke i vgs også....
- Ønsker mer tøffe/kreative og synlige rådgivere på skolen
- At de begynner å tenke utafor boxen (?!)
- Nordområde-rådgivning (hva er marin bioprospektering???? :-)

Stian Kogler, Elevorganisasjonen

Fra VILLEDNING til VEILEDNING

- Hørt på konferanse nylig (Sedolf Slettli):
”En ungdom som har hatt engelsk fordypning på ungdomsskolen, måtte velge fremmedspråk på VGS, fikk ikke velge fritt innafor interesseområde, her: teater”
- Har ikke fått god nok info om dette på ungdomsskolen! Elever må få vite om **KONSEKVENSER** av sine valg

HVA ER VIKTIGST I LIVET DITT?

- TOPP 10 LISTE:
  1. Kontinuerlig læring og utvikling (96%)
  2. Være fornøyd med livet (80%)
  3. Anerkjennelse fra andre (70%)
  4. Nyte livet uten bekymringer (65%)

FRAMTIDA DI

- **ET BEVISST VALG**
  - Hva egner jeg meg til?
  - Hva er jeg opptatt av?
  - Har jeg en genuin interesse for det jeg velger?
  - Har jeg de forutsetningene som trenges?
- **ET BEVISSTLØST VALG**
  - Noe må jeg velge...
  - Venninna mi velger denne linja
  - Høres fint ut å holde på med hår og sånt..
  - En artig vei til studiekompetanse

UTFORDRINGER

- Hva opplever vi som utfordringer i forhold til næringslivets ønsker og behov ved inntak av lærlinger?
- Hva er en god fagarbeider?
- Hvordan sikre leveransen?
- Hva legger vi i begrepet egnethet?

”KRAVSPEKK”

HVEM ANSETTER VI?

En som aldri lærte klokka?

VI MÅ TØRRE Å STILLE KRAV!

Vi bryr oss ikke om vi ikke stiller krav....

HVA SER VI PÅ?

-Holdninger og fravær på skolen?

-Karakterer i program- og fellesfag?

-KRØ-karakter?

- Sommerjobb?

-Fortelle at teori og praksis henger sammen

-Karakteren 2 = 0 (egentlig)

**Lærling,
noe for
deg?**

To år på videregående
og to år som lærling.
God lønn
Nye utfordringer
hver dag
Skapende jobb

Hva gjør et opplæringskontor?

- BYGGOPP skriver kontrakt med lærlingen og lærebedriften
- Passer på at lærlingen får den opplæringen hun/han har krav på
- Foretar om nødvendig omplassering til en annen bedrift
- Passer på at lærlingen oppfylder sine plikter
- Passer på at bedriften oppfylder sine plikter

Hva ønsker vi

- At du liker fysisk arbeid
- At du er pliktoppfyllende
- At du ikke er redd for å ta i et tak
- At du liker det du arbeider med
- At du liker å skape noe med hendene

Hva kan vi tilby?

- Vi kan tilby deg læreplass i en av våre medlemsbedrifter dersom du har gjennomført med godt resultat og lite fravær.
- Trivelige arbeidskollegaer, variert arbeid og hele landet som arbeidsplass om du ønsker det.

BYGGOPP

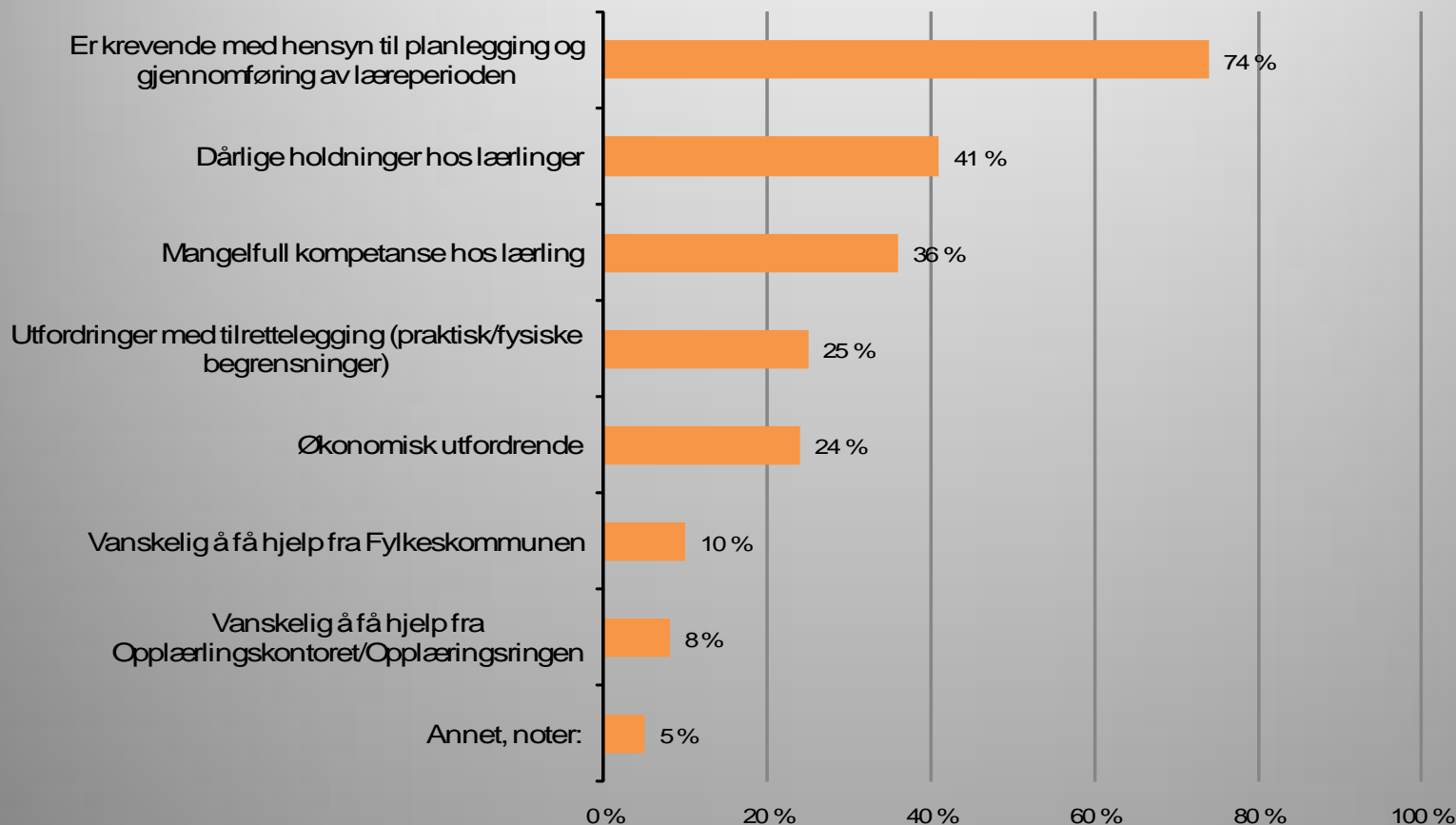
Oppføringskontoret for Bygg- og Anleggsteknikk

HÅLOGALAND

2 av 3 virksomheter (65 %) som har eller har hatt lærling synes det er **kreven**de!

Planlegging og gjennomføring læreperioden oppleves av flest som krevende ift det å ha lærling. Flere opplever også **dårlige holdninger** og **mangelfull kompetanse** hos lærling som krevende

Q14 På hvilke områder er det krevende å ha lærling?

Ingen signifikante forskjeller verken mellom bransjer eller geografiske områder

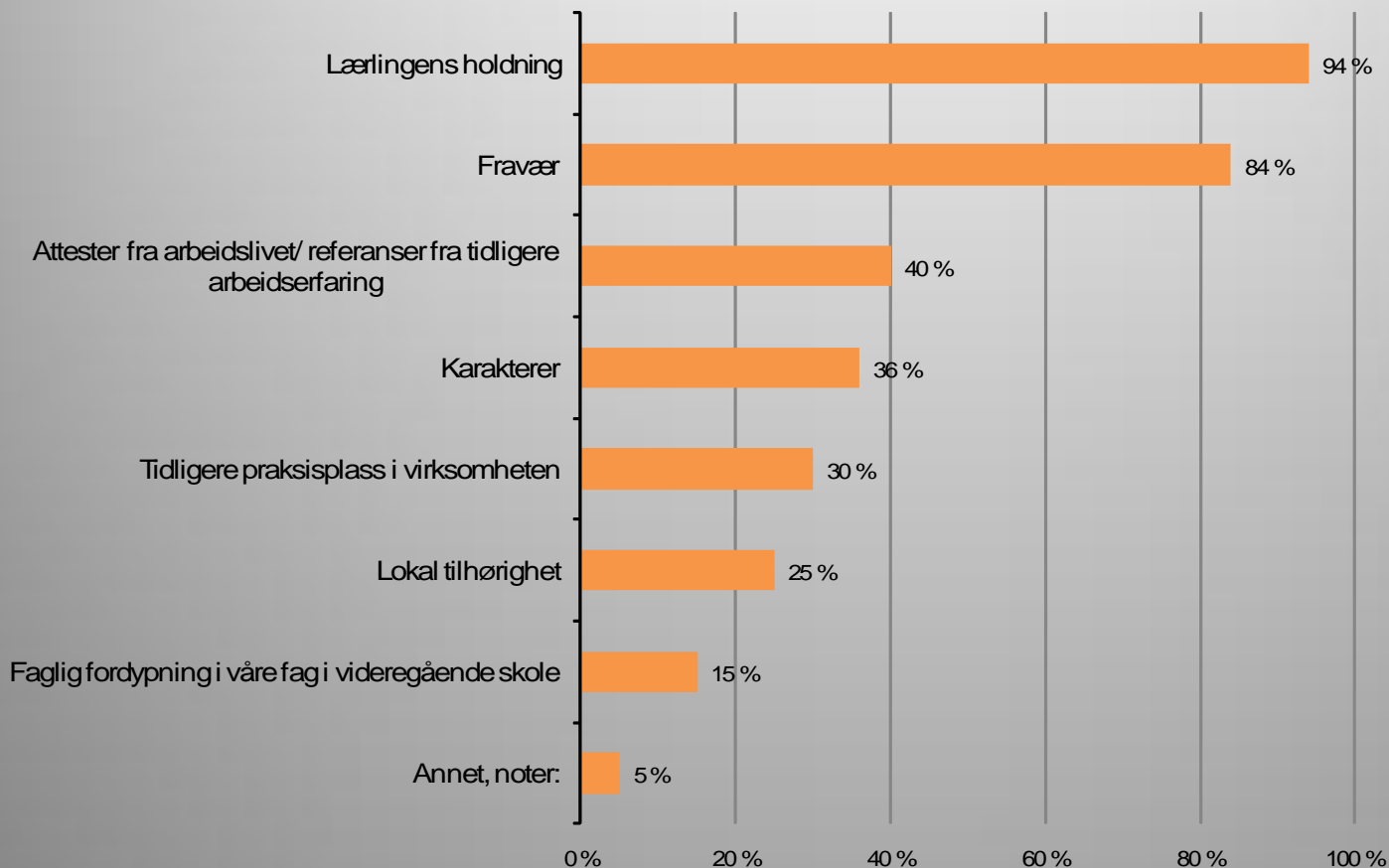

Lærlingens **holdning og fravær** har klart størst betydning når virksomhetene skal velge mellom ulike lærlinger

Q12 Hva vektlegger din virksomhet når dere skal velge mellom ulike lærlinger?

Ingen signifikante forskjeller mellom bransjer eller geografiske områder

BEDRIFTENS ØNSKER:

- Gode karakterer
- God grunnholdning:
- Et ønske om å lære
- Et ønske om å ville bli så flink som mulig
- Et ønske om å være en ressurs
- En å trives sammen med i hverdagen!

MANGE MULIGHETER innafor alle fag

- Frisør
- Instruktør
- Faglig leder
- Daglig leder
- Bedriftsleder
- Stylist (film, tv, teater...)
- Fagkonsulent
- Tekniker
- Yrkesfaglærer
- Drifte et OK 😊

MESTRING

- Mestring gir motivasjon – og motsatt
- Eksistensielt, men undervurdert
- Når mestring uteblir, stiger avmakten
- Mestring gir grunnlag for selvtillit og framtidstro
- Gir vi ungdommene våre nok mulighet til få kjenne på mestringsfølelsen – også de ”teorisvake”?

KUNSTEN ER Å FINNE GLEDEN I Å BRUKE SEG SELV UNDERVEIS....

- Håndverkstradisjonen har veksling mellom teori og praksis – egentlig genialt!
- Praktisk orienterte mennesker forstår teorien bedre -satt i sammenheng med gjøremålet
- Med lyst og interesse som drivkraft, faller altså teorien lettere
- Praktisk erfaring gjør mennesker modne, kloke og kunnskapsmotiverte!

PARADOKSET ?

- 85% av ungdommen er holistisk
- Skolen er analytisk
- Merkelig at 60% kommer gjennom...

Fremtidig behov for fagarbeidere påvirkes av:

Økt opplevelses-
Fokus = Økt mobilitet
hos de unge. Økt vilje til å
søke den rette jobben
utenfor regionen

Økt fokus på
klimaendring
og miljø = Nye
fagområder

Akselererende
teknologisk
Utvikling
= økende
kompetansekrav
Økende spesialisering

Fremveksten av
et globalisert
kunnskapssamfunn
= mindre plass for hjelpearbeideren,
Fortsatt behov for fagarbeideren, og flere
med høyere utdanning

Økende
Urbanisering
= Mer tjeneste,
varehandel
og omsorg

TENK AT:

- Norge er det EU-landet med høyest kjønnsdelt arbeidsmarked!
- Det må det gjøres noe med!
- Jenter velger høyere utdanning, er vinnerne i utdanningsløpet, men velger tradisjonelt...
- Det samme gjør gutta!
- Holdningskampanjer i bransjer, men foreløpig lite uttelling – hvorfor er det slik?

HVOR FINNES INFO OM YRKER?

- Hørt fra Elevorganisasjonens representant nylig: "Ungdommen er på Facebook, rådgiverne er på kontoret"
- "De unge har større interesse for ting når det skjer digitalt" (Ole Petter Nyhaug, Mer Vett)
- Blogg om yrkesfag? – stort i utlandet
- Spørsmål og svar – www.utdanning.no

Facebook, Twitter eller Youtube?

- Sosialt eller digitalt...
- Yrkesfag, Salten "Otto":
- <http://www.youtube.com/watch?v=d8wqH38qP3Q>
- Det finnes MASSE info ute i cyberspace.....
- www.muligheter.no
- www.karri.no
- www.utdanning.no
- www.frisorfaget.no .....

FACEBOOK

- [Lisbeth Gamst](#)
- Ja, da har vi akkurat starta "**Folkeaksjonen for Framsnakking av Frisørfaget**", og da utfordres alle til å snakke pent om faget til alle vi kjenner, alle kunda - ja, alle som orke å høre på. Fortell kor arti vi har det på jobb, så heldig vi e som får møtt så mange spennanes menneska, rørt oss hver dag i stedet for å sitte i ro osv. osv. Vi treng positiv omtale om vi skal få unge menneska til å søke faget i framtida! Kom igjen, peis på!

SPØRSMÅL?

TAKK FOR MEG!